

VETERAN: Island er godt i gang med sin hvalfangst, og veteranen Kristjan Loftsson har gode forhåpninger for fortsettelsen. ARKIVFOTO

Island i godt sig

HVALFANGST

Herr Hval på Island, Kristjan Loftsson, er i gang med ny sesong, og har fått 11 finnhval på land etter bare ei ukes fangst.

Terje Jensen
Harstad

11 finnhval utgjør 400 - 500 tonn kjøtt. Årets islandske kvote på finnhval er på 150 dyr. I tillegg kan de ta de 25 hvalene som ble til overs på fjorårets kvote.

– Vi er godt i gang, og har gode forhåpninger for fortsettelsen. Forekomstene ser ut til å være gode på de gamle, tradisjonelle fangstfeltene her ved Island, forteller Loftsson som heller ikke bekymrer seg for markedssituasjonen.

Til Japan

– Vi har solgt hver smitt og smule av fjorårets fangst, selv om det fra tid til annen kan ta litt tid å få varene gjennom importbyråkratiet. Det er strenge krav til prøvetaking i Japan. Men vi får det til, og det går seg til, forteller «Hvalur»-sjefen.

For tiden har han ca. 150 mennesker i arbeid på hvalstasjonen utenfor Reykjavik. I tillegg er det 20 - 30 som er syselsatt i fangsten på vågehval, som Loftsson ikke befatter seg med, og hvor kjøttet i all hovedsak går til innenlands konsum. Her har Island i år ei kvote på 200 dyr.

Arbeid

– USA er 1000 ganger større enn Island. 200 arbeidsplasser her hos oss tilsvarer følgende 200.000 arbeidsplasser i USA. Arbeidsplasser i en slik målestokk, ville gitt utslag på Wall Street. Det beskriver hva hvalfangsten betyr for oss på Island, forklarer Loftsson.

Disse arbeidsplassene kommer spesielt godt med i en situasjon hvor arbeidsløsheten aldri har vært større. Finanskrakket ligger fortsatt som ei klam hånd over sagaøya. Mange har også forlatt det siste året. Bare hit til Norge er det flyttet 1300 islendinger etter finanskrisa.

IWC-møte

– Hvalfangsten er riktignok sesongpreget, og vil neppe vare lenger enn ut september. Men vi har også rundt 40 i arbeid resten av året for å holde hjulene i gang på hvalstasjonen, forklarer Loftsson

Han er godt fornøyd etter

FAKTA: FANGST - ISLAND

■ Island ble rammet av hvalfangstforbudet som den internasjonale hvalfangstkommisjonen gjorde gjeldende med virkning fra 1987.

■ Norge reservert seg mot moratoriet. Det gjorde ikke Island.

■ Island meldte seg så ut av IWC, og deretter inn igjen med den samme reservasjonen som Norge har tatt.

■ Dermed fanger de nå hval «lovlig». Årets kvote er på 150 finnhval og 200 vågehval.

” Vi er godt i gang, og har gode forhåpninger for fortsettelsen

Kristjan Loftsson, islandsk hvalfanger.

årets IWC-møte hvor USA nærmest måtte reise hjem med halen mellom beina etter et mislykket forsøk på å kneble den framtidige fangsten gjennom et kvotekompromiss.

Forlot

– Den amerikanske kommisjonen nærmet seg forlot rett og slett før møtets siste dag. Det er uvanlig, konstaterer islendingen som er en av de desiderte veteranene på kommisjonsmøtene.

– Amerikanerne var veldig imøtekommende å smilende mens de prøvde å få kompromisset på plass. Men de står klare til å stikke kniven i oss så snart vi snur ryggen til. Målet er hele tiden å stoppe fangsten. Det må vi ikke glemme, advarer han.

terje.jensen@fbfi.no
Telefon: 77 05 90 21

Fikk støtte fra EU

SIKKER: Kristjan Loftsson er rimelig trygg på at heller ikke den islandske regjering vil inngå kompromisser som kan ramme islandsk hvalfangst.

– Det er sosialdemokratene som vil inn i EU, og som kan tenkes å gjøre slike ting. Regjeringspartiene Venstre og de Grønne står klart i mot. Og i den siste meningsmålingen var det over 60 prosent som gikk i mot en islandsk søknad om medlemskap, konstaterer en fornøyd Kristjan Loftsson.

Han konstaterer med tilfredshet at Grønland omsider fikk sin kvote på knølhval etter overraskende støtte fra EU. – Grønland truet med å melde seg ut av kommisjonen. EU var redde for at så skulle skje, mener den islandske hvalfangeren.

Forekomsten av finnhval øker

Antallet finnhval i norske havområder regnes som økende, og det er nok av den til å kunne drive fangst. Men pr. i dag er det ikke aktuell norsk politikk å utvide hvalfangsten til også å omfatte andre arter enn vågehvalen selv om Stortinget har bedt regjeringen om å vurdere forskningsfangst også på andre hvalarter.

I oppdateringen av stortingsmeldingen om norsk sjøpattedyrpolitikk opererer man med et anslag på ca. 6400 finnhval i norske farvann. Ei forsiktig beskatning ville ligge på rundt en prosent av dette, det vil si 64 finnhval.

Finnhvalen er over ti ganger større enn vågehvalen, og ofte på rundt 40 tonn hver. En fangst i denne størrelsesorden ville altså gitt en produksjon på 2000 - 2500 tonn kjøtt

og spekk. Det ville vært en rekke uavklarte spørsmål rundt en slik norsk fangst, både når det gjelder selve fangstingen, produksjon og ikke minst marked.

– Vi har tilstrekkelig data til å kunne opparbeide bestandstall som kunne legges til grunn for ei kvotetilråding, bekrefter Gjermund Bøthun på Havforskningsinstituttet.

– Men enn så lenge er ikke dette aktuell norsk politikk, konstaterer han.

De øvrige hvalartene blir registrert på de årlige tellingen av vågehval som foregår i seks ulike soner over seks år i norske farvann.

Norske hvalfangere er i utgangspunktet enige med forskerne i at det blir stadig mer hval i norske farvann. De mener å registrere blant annet ei kraftig økning av både

finnhval, knøl og grindehval. Sistnevnte er ikke en gang registrert formelt i norske farvann annet enn som «spora-disk forekommende».

Fangerne mener grindehvalen har flyttet nordover fra områdene rundt Færøyene, fordi den følger etter en makrellbestand med stadig mer nordlig utbredelse.

Les om hvalgrensene på fiskeribladetfiskaren.no